

בוועד התל-אביבי פעילים גם יהודה ("ג'אד") נאמן, ראש-החוג לקולנוע באוני-ברסיטה, שקיבל צל"ש כשהיה רופא ביחידת צנחנים. נמצאים שם גם יצחק ("איי ציק") לאור, והד"ר בן-ציון מוניץ. בוועד הירושלמי לסולידריות עם ביריזית פעילים המרצים פחות, והסטודנטים יור. תר. הוועד בחיפה היה האחרון שהתארך גן ופעילים בו האחים אודי ואריה ארגון. תנועת שלום עכשיו אמנם עשתה את צעדיה הראשונים במעונות הסטודנטים של הקמפוס הירושלמי, אך במהירות רבה חרגה אל מעבר לתחומי של מגדל-השן האקדמי וגם אל מעבר לחומים שהוגדרו במכתב שנשלח במרס 1978 אל ראש-הממשלה ושנועד לכינוי "מכתב הקצינים". הוועד לסולידריות עם ביריזית קם סביב עניין ספציפי: סגירת האוניברסיטה סה הפלסטינית בביריזית על-ידי שילטונות הכיבוש. פעילותו מרוכזת, עדיין, בקמפוסים האוניברסיטאיים, אך טמונים בו הרעמים של הפריצה אל מעבר לאקדמיה. יוזמו של הוועד, ומי שהצטרפו אליהם, אינם מסתירים כלל שלא "החופש האקדמי" כשלעצמו הוא בראש מעייניהם. מילת-המפתח כאן היא הכיבוש. בן-ציון מוניץ מגדיר את הדברים כך: "הוועד, בצורתו היום, עונה על מאוויים רבים של אנשים רבים, שהמיסגרות הקודמות שהם היו בהן איבדו את האפקטיביות שלהן. מה שמקשר כאן בין האנשים הוא ההתנגדות לכיבוש וההחלטה להיאבק בו בכל דרך אפשרית".

סולידריות

מפגינים הד"ר יהודה ("ג'אד") נאמן והמרצה יצחק לאור (משמאל) הנואם בהפגנה שנערכה באוניברסיטת תל-אביב. שני אלה הם מאנשי

"פורום" המרצים, שהיה מיוזמי של "הוועד לסולידריות עם אוניברסיטת ביריזית". פעילות ועד זה מוגבלת בינתיים לתחומי הקמפוס, אך עשויה לפרוץ אל מעבר לו.

דליו ויחשוף את האמת שמאחרי החד-שות".

באופן מפתיע, מגדירים אנשי שטח משוחרר את עקרונות היסוד שלהם במיי לים הדומות להצהרותיהם של אנשי קול קורא. נקודת המוצא היא "עקרונות יסוד אנשיים, נגד גזענות, נגד אפליה עדתית, נגד דיכוי לאומי". גם כאן נקודת הפתיחה היא נקודת השבר של שלום עכשיו - זכות ההגדרה העצמית של הפלסטינים. יוזמי שטח משוחרר ערכו אסיפת-יסוד, שבה נקראו הנוכחים לתרום תרומה קבועה בסך 100 שקלים לחודש, כדי לממן את המודעה בעיתון, ולבחור מערכת שתתחלף מדי פעם ותנסח מודעה זו. גם כאן מבקשים להימלט מהגדרה מיפלגתית. היוזמים אינם טרונים פוליטיים ויש ביניהם מי שעשו דרך ארוכה בקבוצות השמאל השונות. באסיפת-היסוד אפשר היה לראות קשת-גוונים רחבה למדי, החל באנשי מצפן, וכלה ביגאל בן-ציון משינוי, ובתווך אנשי שלי"י ושס"י. בי שולחן הנשיאות ישבו הסטיריקאי קובי ניב, והסוציולוגית הד"ר נעמי קיס.

"ההתחלה של כל העניין היתה בנסיון להכין מיסמך יהודי-ישראלי חדש, שיגדיר מחדש את הנסיון הציוני, או, מוטב לומר, הנסיון הישראלי. בצרפת עברו 25 שנה עד שעשו רלוונציה של הסוציאליזם, ואנחנו ביקשנו לעשות משהו דומה. וי כאן נדמה לי שעלינו על הנקודה האחר-כימית: זכויות האדם. אנחנו מגדירים את הדברים שאנו בעדם ושאונו נגדם דרך מישקפים אלה, של החירויות הבסיסיות. את הכיבוש, למשל, אנו חוקקים לא מהצד הביטחוני-מדיני דווקא, אלא מצד זה, של חירויות האדם, של חרות ההתארגנות וההגדרה העצמית".

קבוצת קול קורא אינה מבקשת לפעול ברחוב, אלא על-ידי מתן הסות לאירגון נים וגופים שונים הפעילים כבר בשטח זה, וגם בזיומת פעולות עצמאיות. יש לקבוצה זו קשר עם קבוצה אמריקאית דומה, שבה חברים רבנים ומרצים יהודיים. בין חותמי הקול קורא ניתן למצוא אנשי-עסקים ותעשיינים כאיתן אבי גיאון ואורי ברנשטיין לצד סופרים, מחזאים ומרצים כסמי מיכאל, יהודה עמיחי, יהושע סובול, נתן זך ודן מירון.

"שטח משוחרר"

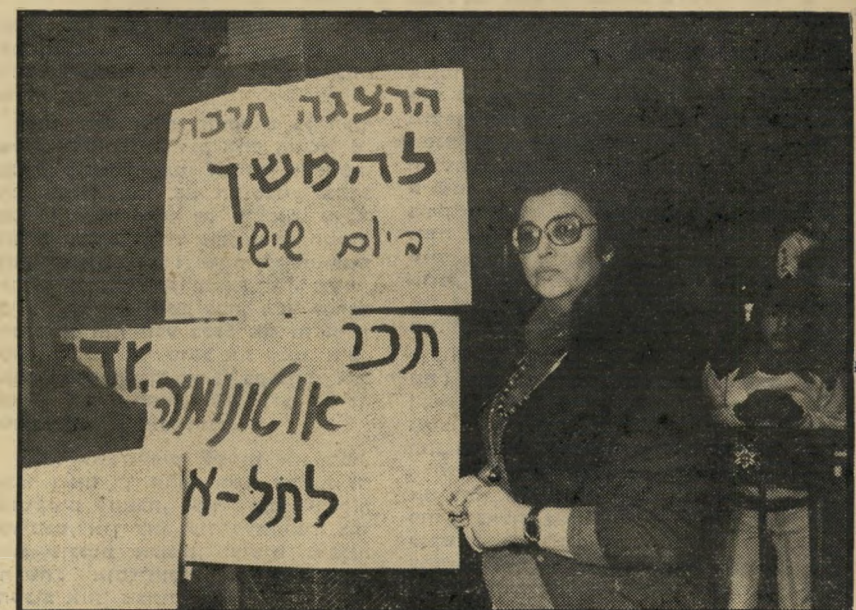
עקרונות אנושיים

קבוצה שלישית המתארגנת עתה היא שטח משוחרר. המטרה המוצהרת גם כאן היא מוגדרת וצרה: "לייסד שטח משוחרר בעיתונות, שיופיע תחילה פעם בשבוע, ויקיע את מעשי השילטון ומח-

מית, החלל הריק שהותירה מאחריה שלום עכשיו עשוי להתמלא. אך קשה להניח שדפוסי ההתארגנות והמחאה יהיו זהים.

"קול קורא" - חריות האדם

ממש בימים שבהם התחיל הוועד לסולידריות עם ביריזית את פעילותו, הופיעה קבוצה אחרת, קול קורא. גם כאן יש רבים מפליטי שלום עכשיו, אופי ההת-

אשת העסקים שולמית קניג בעלת נסיון בהפגנות. היא העמידה את משרדיה לרשות תנועת "שלום עכשיו", ועתה יזמה התארגנות חדשה, הנקודה הארכימדית היא חריות האדם", היא אומרת.

קול קורא

אנו יותר ברורים משלום עכשיו. אנחנו מעוניינים בחיסול הכיבוש, למרות שעכשיו שיו אנו מתמקדים בעניין סגירת אוניברסיטת ביריזית. היום אין לנו מצע, אך יתכן שיש יגיע הרגע גם לכך".

קשה מאוד להניח, שהוועד לסולידריות עם ביריזית יזכה בתמיכה מאסיבית מצד מפ"ם והקיבוץ הארצי, כשם שזכתה בו תנועת שלום עכשיו. אנשי הוועד נזהרים אמנם מפני כל הזדהות מיפלגתית, אך הגוון הפוליטי הוא הריף וברור. אחרי הצלחת ההפגנה באוניברסיטת תל-אביב, ניסתה גם מפ"ם את כוחה ברחוב, והקהל לא עזרת ליד מסיאון תל-אביב. רבים שהשתתפו בעצרת של מפ"ם השתתפו גם בהפגנה באוניברסיטה. הם יכלו לעמוד על ההבדל ללא כל קושי. הדברים היו אחרים, וגוון הדברים היה שונה לחלוטין. במפ"ם יודעים יפה היכן גבול הקונסנזוס הלאומי ונזהרים שלא לעבור אותו.

הוועד לסולידריות עשוי להתגבש כתנועת מחאה חוץ-פרלמנטרית, וחוף-אקדמי

בשולחן הנשיאות בכנס-היסוד נאם הסטיריקאי קובי ניב (באמצע), ולידו ישבה הד"ר נעמי קיס (משמאל). מיגוון הדיעות הפוליטי באולם היה רחב, ישבו שם אנשי מצפן, שינוי, שלי"י ושס"י.

שטח משוחרר